Zaterdag 20 Januari 1951

VERSCHIJNT DINSDAGS, DONDERDAGS EN ZATERDAGS

Tiende Jaargang No.

De Arubaanse Courant

NIEUWS EN ADVERTENTIEBLAD VOOR ARUBA

Abonnementsprijs fl. 1.50 per maand - fl. 4.00 per kwartaal. — Bureau voor San Nicolaas: Aruba Drukkerij, Rodgerstraat 5 - Tel. 5072.

Bureau voor Oranjestad: Aruba Boekhandel Gebr. de Wit, Nassaustraat - Tel. 1273, Oranjestad. — Redactie en uitgave Aruba Drukkerij, Gebr. de Wit, Aruba.

Drukkerij „De Stad" N.V.

China tot agressie overgegaan

Uit de jongste gebeurtenissen is dat gebleken

De „Sheringham" kwam 110 maal de haven binnen

LAKE SUCCESS, 19 Januari: De Amerikaanse afgevaardigde in de Politieke Commissie der Verenigde Naties heeft Donderdagavond China als agressor gebrandmerkt en de Verenigde Naties verzocht collectieve maatregelen tegen de agressie te nemen. Warren Austin, de leider van de Amerikaanse delegatie, verklaarde, dat uit de jongste gebeurtenissen duidelijk gebleken is, dat China tot agressie is overgegaan.

„De Algemene Vergadering dient dit thans vast te stellen. Zij moet thans de Chinezen sommeren de vijandelijkheden tegen de strijdkrachten van de Verenigde Naties te staken en de Chinese troepen uit Korea terug te trekken. Wij zijn van mening, dat de Algemene Vergadering de vastbeslotenheid van de Verenigde Naties om haar tegenstand tegen de agressie in Korea voort te zetten, moet bevestigen. De Algemene Vergadering moet een beroep doen op alle staten om de Verenigde Naties te steunen en geen steun aan de agressors te verlenen".

Austin stelde voor, dat de Assemblée een beroep doet op de commissie voor collectieve maatregelen (die verleden jaar is ingesteld) om de te nemen maatregelen te bestuderen. Tezelfdertijd dient een of ander orgaan van goede diensten in het leven te blijven, dat met Peking zou kunnen onderhandelen, als China zou besluiten vrede aan te bieden. „Wij kunnen niet minder doen, als wij het beginsel van de collectieve veiligheid willen handhaven. De Chinese communisten moeten thans de gevolgen van hun actie aanvaarden".

Austin diende niet formeel een resolutie in. Men neemt aan, dat een dergelijke resolutie ter tafel gebracht zal worden, zo gauw de andere indieners instructies ontvangen hebben. Austin verzocht de Algemene Vergadering een resolutie te aanvaarden, „die aan de feiten zou beantwoorden".

Turkije, Perú en nationalistisch China schaarden zich achter Austin, doch Engeland, Frankrijk en Australië drongen aan op enig uitstel om de leden-staten tijd te geven het Chinese antwoord zorgvuldig te bestuderen. De Sowjet-afgevaardigde Tsarapkin, die Malik verving, verklaarde, dat de Sowjet-Unie volkomen achter de Chinese communistische tegenvoorstellen staat. „Wij zijn berekend op de snelste regeling van de Koreaanse kwestie en andere kwesties betreffende de Chinese Volksrepubliek en het Verre Oosten". Tsarapkin achtte het onmogelijk de onderhavige kwestie in de commissie te bespreken zonder deelneming van het Koreaanse en het Chinese volk.

De Britse afgevaardigde verklaarde, dat het aanvaarden van China's tegenvoorstellen betekenen zou, dat men ging onderhandelen onder druk. Dit zou „moreel onduldbaar en politiek onaanvaardbaar" zijn.

De commissie is tot Vrijdag 19 Januari om 20 uur G.M.T. uiteengegaan. (R/ANP)

KRITIEK UIT NEDERLAND OP DE TAKTIEK DER DER V.N. TROEPEN

Korea, 19 Jan.: De grote moeilijkheid, waar tegenover de verbonden legers in Korea gesteld staan en waartegen een overmacht van wapens niets doen, is het gebrek aan inlichtingen over de bewegingen van de vijand, aldus is de mening van de bevelvoerende officier van het Nederlandse detachement luitenant-kolonel René den Ouden, zo meldt Reuter. De luitenant-kolonel Den Ouden voegde er aan toe, wij vechten blindelings en weten niet waar de Noord-Koreanen zich bevinden, terwijl zij altijd weten waar wij zijn. Wij zijn nooit lang genoeg op een plaats om een geheime dienst te kunnen organiseren. Luitenant-kolonel Den Ouden prees het gedrag van zijn manschappen in de 40 dagen, dat zij aan het front vertoeven, doch klaagde veel over het weer. Onze tegenstanders zijn niet alleen de Noordkoreanen, die beter vechten dan de Indonesiërs, aldus Den Ouden, die een actief aandeel had aan de politiële actie in Indonesië, doch ook het klimaat. In Indonesië behoefden wij alleen tegen de vijand te vechten. De Noordkoreanen hebben evenals de Indonesiërs niet veel artillerie of mortieren, maar dit voordeel gaat teloor, doordat wij moesten trachten ons warm te houden. Den Ouden had enige kritiek op de taktiek der verbonden legers. Wij achten het bezwaarlijk om bij de strijd tegen de guerrilla aan de hoofdwegen gebonden te blijven en het zijn eer guerrilla-strijders dan iets anders Men moet hen in de heuvels te pakken zien te nemen, zoals wij in Indonesië deden. De strijdkrachten der Verenigde Naties trachten hier volgens de Europese methode oorlog te voeren en dat komt hier eenvoudig niet van pas, aldus de kolonel.

LANDGOED DOOR RUSSEN BEZET

BERLIJN, 19 Jan.: Woensdag zijn 35 gewapende Russische soldaten de grens tussen de Franse en de Sowjet-sector van Berlijn overgetrokken en hebben het landgoed Neuer Gutshof, dat aan de grens is gelegen, bezet. De Fransen betrokken de wacht aan de Zuidgrens van het landgoed. De eigenaar van het landgoed en zijn zoon zijn met hun papieren uitgeweken, doch zijn vrouw is achtergebleven, die telefonisch heeft meegedeeld, dat de commissaris van de Oostduitse volkspolitie had gezegd, dat zij niets te vrezen had en dat men alleen de zonegrens recht getrokken had.

P. v. d. A.-CRISIS HEEFT INVLOED IN HET KABINET

ROTTERDAM, 19 Jan.: De „Nieuwe Rotterdamse Courant" behandelt in een hoofdartikel de moeilijkheden in de Partij van de Arbeid en vraagt zich af, welke invloed deze op de positie in het kabinet kunnen hebben. Het blad concludeert, dat geen kabinetscrisis aanstaande is. Noch het K.V.P.-bestuur noch het bestuur van de Partij van de Arbeid verwerpen het regeringsstandpunt inzake Nieuw Guinea. Van deze zijde zijn er geen moeilijkheden voor het kabinet. De oppositie is zonder deze partijen niet krachtig genoeg. Of haar actie nog consequenties voor bepaalde ministers zou kunnen meebrengen, ligt geheel aan de opvatting van de betrokken bewindsleider. Het blad acht het in ieder geval geen landsbelang, indien minister Stikker wegens moeilijkheden met de partij zich zou terugtrekken. (ANP)

VIET MINH OPENT NIEUW OFFENSIEF

HANOI, 19 Jan.: De opstandelingen van de Viet Minh hebben een nieuwe grote tegenaanval ingezet aan het Noordwestelijk front van Tonkin, waar de strijd op 50 km afstand van Hanoi woedt. Volgens een woordvoerder van het Franse ministerie voor de verbonden staten is het bericht, dat de Franse autoriteiten officieel of op andere wijze om hulp van Engelse en Amerikaanse vliegdekschepen in Indochina hebben verzocht, niet juist. (R/ANP).

HET PLAN SCHUMAN BIJNA VOLTOOID

PARIJS, 19 Jan.: De Franse minister van voorlichting heeft Woensdag na afloop van de kabinetszitting meegedeeld, dat het ontwerpverdrag tot vorming van een „pool" der kolen- en staalindustrieën einde dezer week door de leiders der zes delegaties van Frankrijk, West-Duitsland, Italië, België, Nederland en van Luxemburg zal worden ondertekend. Daarna zal voor de ondertekening van het definitieve verdrag een bijeenkomst worden gehouden van de ministers van buitenlandse zaken der zes landen. (R/ANP)

TE PARIJS WORDT DE ZESDE ALGEMENE VERGADERING DER V. N. GEHOUDEN

PARIJS, 19 Jan.: Trygve Lie heeft Woensdag de Franse regering officieel verzocht te willen instemmen met het houden van een zitting der Algemene Vergadering dit jaar te Parijs. Mededeling hiervan werd gedaan door het kabinet van de minister-president, dat er aan toevoegde dat de Franse regering de kwestie in overweging heeft. (R/ANP).

TERUGTREKKING VAN DE RUSSEN UIT DE V.N.

Betekent verlies van Azie

Het Nederlandse lid van de Verenigde Naties, die een vergadering bijwoonde, heeft op een bijeenkomst van de vereniging „Geloof en Wetenschap" te Haarlem een overzicht gegeven van de problemen, die zich momenteel op internationaal-politiek terrein voordoen in verband met de activiteit van de Verenigde Naties.

Zij betoogde na een overzicht te hebben gegeven van de Westelijke samenwerking en coördinatie der landen van het Atlantische Pact, dat het niet aangaat te hopen op een verlaten van het Russische blok der gemeenschap van V.N.-volken, omdat dit het verlies van Azië zou betekenen. Ofschoon China op het ogenblik tezamen met Moskou een front vormt tegen de Atlantische landen, kan men niet beweren, dat de Amerikaanse politiek ten opzichte van China — zoals die zich de laatste tijd demonstreert — feilloos is. Amerika is weliswaar jong en sterk, maar onervaren. De Chinese volksrepubliek had in de afgelopen zomer zitting moeten hebben gekregen in de V.N. Een tweede probleem, dat dr Marga Klompé beschouwde, werd gevormd door de vraag: waarom valt Rusland niet aan? Spreekster wees erop, dat de Russen meesters zijn in de tactiek en veel meer verwachten van een diplomatiek offensief, gepaard gaande met penetratie. Bovendien vrezen zij de superieure Amerikaanse wapenen en economie. Een lastig probleem voor Moskou — zo zeide zij — vormt bovendien het zich verspreidende Titoïsme. Volgens de mening van spreekster is voorlopig nog geen aanval te verwachten. Nochtans is bewapenen voor het Westen noodzakelijk en verantwoord. Het is echter een tijdelijke oplossing. Er is veel meer een geestelijk reveil nodig, willen wij niet ten onder gaan. Dr Marga Klompé wekte tenslotte op tot een werkelijke praktische toepassing van het christelijk geloof, waardoor tenslotte de oorlog voorkomen zou kunnen worden. (ANP)

ARBEIDERS IN WEST-DUITSLAND DREIGEN MET STAKING

BONN, — De in West-Duitsland dreigende staking van arbeiders in de staalfabrieken en kolenmijnen is het onderwerp geweest van de besprekingen tussen de West-Duitse kanselier Odenauer en de president van de federatie van vakverenigingen dr. Boecker. Na de bijeenkomst werd verklaard, dat beiden de overtuiging hebben geuit, dat alles in het werk moet worden gesteld om een staking over het vraagstuk der medezeggenschap te voorkomen.

Er zijn echter geen mededelingen gedaan waaruit zou kunnen blijken, dat een uitweg is gevonden uit de impasse, waarin de onderhandelingen over het vraagstuk zijn geraakt. De meningen over de toelaatbaarheid van een staking zijn verdeeld en het verluidt, dat openbare leven de mogelijkheid hebben besproken een scheidsgerecht over deze vraag te laten beslissen. Verwacht wordt, dat de minister van economische zaken, prof. Erhard een verklaring zal afleggen, volgens welke hij nooit het voornemen heeft geuit om de bestaande graad van medezeggenschap in de nog onder geallieerd toezicht staande staalfabrieken af te schaffen, zodra deze fabrieken weer in Duits beheer komen. Vakverenigingsleiders hebben verklaard dat Erhard zulk een verklaring zou hebben afgelegd en daarmee de directe aanleiding tot de staking zou hebben gegeven. Inmiddels gaan in de staalfabrieken en in het Ruhrgebied de stakingsvoorbereidingen voort. In verschillende bedrijven hebben de arbeiders reeds lijsten ondertekend, waarin het personeel zijn ontslag aanbiedt tegen 1 Februari. Niewe besprekingen tussen ondernemers en arbeidersvertegenwoordigers zijn tot dusverre niet aangekondigd. (ANP)

ONTMOETING VAN ADENAUER MET EISENHOWER

BONN, 19 Jan.: Naar DPA mededeelt, heeft dr Adenauer de uitnodiging om Maandagavond op een receptie ten huize van de Amerikaanse Hoge Commissaris, McCloy, generaal Eisenhower te ontmoeten, aanvaard. (DPA/ANP).

KOREA IS GEEN ATOOMBOM WAARD

TOKIO, 18 Jan.: Generaal Hoyt Vandenberg, de stafchef van de Amerikaanse luchtmacht, heeft op een persconferentie na een bezoek van twee dagen aan Korea en Japan verklaard, dat in Korea waarschijnlijk geen doelwit is, dat de atoombom waard zou zijn. De Amerikaanse straaljager F-86 was superieur gebleken aan de MIG-15 van Russische makelij. Tegen luchtaanvallen bestond geen waterdichte verdediging. De huidige Amerikaanse verdediging kan zeker 20% van elke aanvallende groep vliegtuigen voor haar rekening nemen.

Generaal Walter Bedell Smith, die uit Washington naar het hoofdkwartier van MacArthur in Tokio gevlogen is, heeft een bezoek gebracht aan het hoofdkwartier van het achtste leger in Korea. Bedell Smith is hoofd van de centrale inlichtingendienst in Washington. (R/ANP)

NIEUWS VAN DE AFGELOPEN WEEK

NEW YORK. — Opnieuw is het plan tot het staken van het vuren in Korea in de belangstelling gekomen. Het schijnt, dat China niet afwijzend tegen een dergelijk voorstel staat. Wel zou men van Chinese zijde enkele aanvullende punten voor het programma der besprekingen willen zien, zodat tegelijk met het probleem Korea verschillende andere problemen behandeld zullen worden.

WASHINGTON — President Truman heeft bij het Congres de nieuwe begroting ingediend. Twee-derde gedeelte der totale uitgaven zijn bestemd voor de defensie. Ook in andere landen zijn voorstellen ingediend voor het verstrekken van extra bedragen voor defensie. In Engeland wordt een nieuw plan uitgewerkt, waarvan de kosten in de eerstkomende drie jaren geschat worden op 3 milliard Pond Sterling. De aanvullende begroting voor de Franse defensie ten bedrage van 2 milliard franken werd aangenomen. De Italiaanse regering overweegt een toewijzing van 200 milliard lire ten behoeve van het leger.

INDO-CHINA. — De communistische troepen in Indo-China hebben een offensief ingezet in de sector ten Noord Westen van Hanoi. Men verwacht echter, dat de Franse troepen in deze sector binnenkort tot het offensief zullen overgaan. Zoals bekend berust het commando over de Franse eenheden bij Generaal De Lattre de Tassigny.

KOREA. — Besprekingen aangaande de kwestie Korea worden momenteel in Tokio gevoerd tussen Generaal MacArthur, de Opperbevelhebber van de Troepen der Verenigde Naties, Generaal Bedell Smith, hoofd van de geheime dienst, Generaal Vandenberg, de chef-staf van de Amerikaanse luchtmacht en Generaal Collins, chef-staf van de Amerikaanse landmacht.

De strijd in Korea blijft in hevigheid voortgaan. Over het algemeen zijn de communistische troepen in de aanval. In de sector ten Zuiden van Seoul gingen de troepen der Verenigde Naties over tot de aanval, en maakten enige vorderingen.

RANGOON. — Ook in Burma beginnen communistische eenheden zich te roeren. Ten Zuidwesten van Rangoon vielen zij regeringstroepen aan. Reeds geruime tijd opereerden benden in Burma, doch hun acties waren van weinig belang.

s—GRAVENHAGE. — De kwestie Nieuw-Guinea zal opnieuw door beide kamers bestudeerd worden. Men verwacht, dat de besprekingen omstreeks 18 Januari a.s. aan zullen vangen.

RANGOON. — Burma, India, Pakistan en Indonesia heten voornemens te zijn een neutraliteits-pact voor te bereiden. In geval van een derde wereldoorlog zouden deze landen zich afzijdig wensen te houden. Besprekingen dienaangaande zouden reeds gevoerd worden.

TRANSJORDANIE. — Gemeld wordt, dat Engeland in Akaba een basis voor Marine en Landmacht aan het inrichten is. Hieruit zou men op kunnen maken, dat Engeland het zwaartepunt van de verdediging van het Midden-Oosten in de richting van Palestina verlegt, een en ander verband houdende met de toenemende slechte verhouding tussen Egypte en Engeland.

MADRID. — Men verwacht, dat Generaal Eisenhower na zijn bezoek aan Portugal, eveneens een bezoek aan Spanje zal brengen, en daar een onderhoud met Franco zal hebben. Zoals bekend, bezoekt Generaal Eisenhower alle landen, welke een aandeel leveren in het kader van het Atlantisch Pact. Hoewel Spanje niet toegetreden is tot dit pact, acht men opname in de toekomst niet uitgesloten, in verband met de belangrijke strategische ligging.

LONDON. — In vrijwel geheel Europa woedt een griep-epidemie. In Engeland neemt de aard der ziekte een ernstig karakter aan. Vele honderden personen zijn ten gevolge ervan reeds overleden.

BONN. — Twee Opperofficieren uit de tijd van het Nazi-regiem van Duitsland zijn benoemd tot militaire adviseurs van de federale West-Duitse regering.

STATEN-GENERAAL-LEDEN UIT NEDERLAND NAAR ENGELAND

's-GRAVENHAGE, 18 Jan.: Het Britse Lagerhuis heeft zeven leden van de Staten-Generaal uitgenodigd om van 7-14 Februari een bezoek aan Engeland te brengen, zo werd Dinsdag door de voorzitter der Tweede Kamer bekendgemaakt. Hij voegde hier aan toe, dat de leden van de delegatie later zullen worden voorgedragen. (ANP).

Nieuwe Landsverordening

Door de Gouverneur van de Nederlandse Antillen werd onderstaande ontwerp Landsverordening houdende bepalingen betreffende de vestiging van zaken aan de Staten aangeboden.

Aangezien deze nieuwe landsverordening voor het zakenleven op Aruba van groot belang kan en vermoedelijk ook zal zijn, menen wij er goed aan te doen deze in de Arubaanse Courant af te drukken. Wij wijzen er onze lezers die zich in het bijzondere voor deze verordening interesseren uitdrukkelijk op, dat dit slechts een ontwerp is, hoe de uiteindelijke verordening er uit zal zien weet nog niemand, immers de Staten moeten deze nog behandelen.

De verordening is te uitgebreid om in een nummer van ons blad op te nemen en daarom vindt U in dit nummer het eerste gedeelte en in een onze volgende couranten het tweede gedeelte. Indien U ze dus uitknipt hebt U de geheie verordening zoals deze thans als ontwerp bij de Staten is ingediend.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van de Nederlandse Antillen,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is de Vestigingsregeling voor bedrijven (P. B. 1946, no. 43) door een nieuwe te vervangen

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Begripsbepaling.

Artikel 1.

1. Voor de toepassing van deze landsverordening en van de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. **Directeur:** de Directeur van het Departement Sociale- en Economische Zaken;

b. **Kamer:** de betrokken Kamers van Koophandel en Nijverheid als bedoeld in de landsverordening van de 6de November 1944 (P. B. 1944, no. 201), regelende de samenstelling, inrichting en bevoegdheid der Kamers van Koophandel en Nijverheid in Curaçao, zoals deze sedert is gewijzigd;

c. **zaak:** Een bedrijf als bedoeld in artikel 2 van het Curaçaos Wetboek van Koophandel;

d. **vestigen van een zaak:** het in een zaak aanvangen of doen aanvangen met het voortbrengen, bewerken of verhandelen van goederen, alsmede met het verrichten van werkzaamheden;

e. **drijven van een zaak:** het voeren van de feitelijke leiding van een zaak;

f. **van aard veranderen van een zaak:**

1. in een zaak aanvangen of doen aanvangen met het voortbrengen of bewerken van die soorten van goederen, welke voordien in deze zaak niet werden voortgebracht of bewerkt en welke niet in de betrokken vestigingsvergunning omschreven zijn;

2. in een zaak aanvangen of doen aanvangen met het verhandelen van die soorten van goederen, welke voordien in deze zaak niet werden verhandeld en welke niet in de betrokken vestigingsvergunning omschreven zijn;

3. in een zaak aanvangen of doen aanvangen met het verrichten van die soorten van werkzaamheden, welke voordien in deze zaak niet werden verricht en welke niet in de betrokken vestigingsvergunning omschreven zijn;

g. **inheemse zaak:** een zaak in de Nederlandse Antillen, waarvan alle eigenaren, firmanten, vennoten — zowel beherende als commanditaire — en voor zover het betreft een rechtspersoon, waarvan alle bestuurders in de Nederlandse Antillen geboren Nederlanders zijn of kinderen van in de Nederlandse Antillen geboren Nederlanders, mits zij zelf Nederlander zijn.

h. **de autoriteit(en):** de autoriteit (en) als bedoeld in artikel 3 lid 1 van deze landsverordening.

2. Allen, commissarissen of anderen, die, zonder deel uit te maken van het bestuur, voor zekere tijd of onder zekere omstandigheden daden van bestuur verrichten, worden mede als bestuurders aangemerkt.

3. Voor de toepassing van deze landsverordening en van de daarop berustende bepalingen worden filialen,, bijkantoren en andere nederzettingen van zaken beschouwd als zelfstandige zaken.

4. Voor de toepassing van deze landsverordening en van de daarop berustende bepalingen wordt met het vestigen van een zaak gelijkgesteld het wederinwerking brengen van een bedrijf, nadat dit gedurende ten minste zes achtereenvolgende maanden zonder een naar het oordeel van de betrokken autoriteiten geldige reden voor het publiek gesloten is geweest.

Vestigingsverbod.

Artikel 2.

Het is verboden zonder een daartoe strekkende, geldige, schriftelijke vergunning:

a. een zaak te vestigen of in stand te houden;

b. een zaak te drijven of te doen rijdven;

c. een zaak over te nemen;

d. een zaak voort te zetten of te doen voortzetten;

e. een zaak geheel of gedeeltelijk te verplaatsen;

f. een zaak van aard te veranderen.

Artikel 3.

1. De bevoegdheid tot het verlenen van vergunningen als bedoeld in artikel 2 berust op Curaçao bij de Directeur en op de overige eilanden bij de Gezaghebber e.q. de Ondergezaghebber.

2. De vergunning luidt ten name van de eigenaar(aren), firmant(en) of vennoten en, betreft het een rechtspersoon, ten name van de rechtspersoon en van ieder der bestuurders afzonderlijk.

3. Bij aanstelling of vervanging van een persoon, die in de zaak met de feitelijke leiding is belast, is de vergunninghouder verplicht binnen veertien dagen de in het eerste lid bedoelde instantie schriftelijk daarvan kennis te geven met juiste opgave van naam, woonplaats, nationaliteit, plaats van dagtekening van geboorte.

Aanvragen.

Artikel 4.

1. Het verzoekschrift tot het verkrijgen ener vergunning wordt in tweevoud ingediend en houdt in de opgaven, vermeld in de artikelen 5 t/m 12 van de landsverordening van de 6de November 1944 (P. B. 1944, no. 203), regelende de instelling van een handelsregister in de Nederlandse Antillen.

2. Indien inlichtingen moeten worden ingewonnen komen de daarop vallende kosten ten laste van de aanvrager der vergunning, welke kosten deze bij vooruitbetaling moet voldoen.

Weigering, beperkingen en intrekkingen.

Artikel 5.

1. De vergunning wordt geweigerd indien het belang van de openbare orde, de goede zeden of de publieke rust zulks vergt.

2. De vergunning wordt eveneens geweigerd, indien naar het oordeel van de betrokken autoriteit de voordelen, welke de in de aanvraag omschreven handelingen in het perceel of ter plaatse waarvoor de vergunning wordt gevraagd voor de bevolking brengen, niet opwegen tegen de nadelen, welke de bevolking tengevolge van deze handelingen zal ondervinden.

(Wordt vervolgd)

De K.N.S.M. verbetert het laden en lossen van haar schepen

DE CLARK FORK TRUCK EEN UTKOMST!

Over Aruba's millioenen haven is al veel geschreven en gesproken, misschien wel eens wat al teveel. Maar hoe het zij, Aruba is dankbaar, dat de haven thans zo goed als klaar is en laten wij het maar eerlijk zeggen, we zijn allemaal trots op onze millioenen haven, die andere mensen Aruba misschien wel eens misgunnen.

Dat aan een moderne haven ook de werkzaamheden gemoderniseerd moeten worden heeft ook de Directie van de KNSM goed begrepen, deze voor ons eiland zo belangrijke Maatschappij. U hebt zeker ook wel eens in de stad gemerkt, dat bijna elke winkelier U antwoordt op een vraag naar een artikel, dat hij op dat moment niet heeft „Volgende week Mevrouw, dan brengt de **Boskoop,** de **Oranjestad** of de **Willemstad** het aan". En o wee, als de boot, die de Chocoladeletters voor Sinterklaas of de Artikelen voor de Kerstboom aan boord heeft, iets te laat is, eerst dan pas merkt men welke belangrijke plaats de KNSM in onze samenleving hier op Aruba inneemt. Zonder KNSM bij Habibe geen Friese Roomboter, heen lekker Heinekens Biertje, geen Nutricia voor Uw kinderen en geen lekkere Karel I, waarvan er maar één is! Op uitnodiging van den Heer H. van der Linden, de actieve agent van de KNSM op Aruba werd de pers Woensdagavond in de gelegenheid gesteld de nieuwe methode van in- en uitladen van haar schepen gade te slaan teneinde U daar iets van te vertellen.

De oude methode

Als U als kleine jongen vroeger in een stad woonde waar een grote haven was, dan hebt U zeker wel eens het lossen van een schip gadegeslagen, ook hier op Aruba hebt U dat meerdere malen kunnen zien. In het ruim worden pakken en kisten door de lossers in een groot net geplaatst, een lier door electrische stroom gedreven, haalt dit net omhoog en de kisten en pakken zweven in de lucht. Handig staat een man aan boord te manouvreren, eerst het net omhoog; dan weer naar links of rechts en als het dan precies boven de kade hangt, wordt het volle net netjes op de kade geplaatst. Hier staan tientallen mensen klaar de kisten en pakken met het bekende kipkarretje naar de loodsen te brengen. Helaas kwam niet elk net even zachtjes op de kade neer en gebeurde het nog wel eens, dat er een kist of pak uit elkaar viel en natuurlijk was het dan juist breekbare waar, die niet tegen zo'n harde stoot kon, en de whiskey, jam of de oude goede Bols vloeide over de kade en menig toeschouwer likte met zijn tong, zonde van dat heerlijke vocht!

De nieuwe methode: met de Clark Fork Truck

Nu gaat dat alles veel handiger, vlugger en veiliger. De KNSM schafte 4 nieuwe Clark Fork Truck's aan. Dan zijn kleine trucks die handig op 'n beperkte ruimte kunnen rijden en draaien.

Van voren hebben zij twee, wij zouden ze grijparmen willen noemen. Deze kunnen tot op de grond dalen, nemen een lading kisten op, brengen die binnen de loods, zetten de kisten neer en rijden weer weg. Dit alles zouden zij echter niet kunnen doen indien men niet tevens de beschikking had over zgn. „pallets". Een pallet is een houten vloer met dubbele bodem, ongeveer 3 a 4 M2. groot.

In de ruimen worden de kisten en pakken op een Pallet geplaatst, de lier neemt pallet beladen met vracht op, zet dit op de kade. Dan komt de Clark Fork Truck aangereden, schuift zijn grijparmen tussen de dubbele bodem en brengt zo de vracht op het Pallet in de ruime loods. Kantelen, gooien enz. De trucks kunnen 2 ton vervallen. De trucks kunnen 2 ton 4 M. hoog lichten, het is bijna ongelooflijk hoe snel en hoe netjes zij in zeer korte tijd een grote hoeveelheid lading kunnen verwerken. Is er een smal gangetje waar de truck doorheen moet, en de weg is versperd, geen nood, het pallet met lading kan 4 M. hoog getild worden en de truck rijdt rustig verder. Wij zagen een lading van enkele duizenden cartons Heinekens Bier, die liefst op deze wijze ruim 5 M. hoog gestapeld kon worden. Komt de vrachtauto deze cartons halen, dan helpt de Clark Fork Truck weer om de op dezelfde wijze op de auto te laden.

Het grote voordeel van deze wijze van lossen is niet alleen dat het vlugger gaat, maar wat belangrijker is, doordat de kisten en balen in het ruim al op de Pallets geplaatst worden, komen er verder geen handen meer aan te pas en heeft de lading bijna niets meer te lijden, de claims voor breuk en beschadiging behoren dan ook bijna tot het verleden.

De nieuwe laadmethode met de Container

Als we het woord Container horen denken we onwillekeurig aan de Containers, die de Geallieerde vliegtuigen tijdens de bezetting boven Nederland uitgooiden en waar uit van alles kwam, van automatische revolvers tot chocolade toe. Ook de KNSM heeft Containers in gebruik genomen. Deze Containers van Staal gemaakt hebben een inhoud van 2 Kubieke Meter. Wil een fabriek in Holland aan iemand in Aruba goederen verschepen, die bij overladen en uitladen gauw te lijden hebben, dan kan men zo'n Container in huur krijgen. De KNSM gebruikt ook deze Containers voor de kleinere stukgoederen, in Amsterdam op de kade worden ze volgeladen met allerlei kleinere kisten, dan gaan ze op slot, worden in het ruim gehesen en komen zo op Aruba aan. Hier worden ze uitgeladen, direct op de kade uitgepakt en weer staat een Clark Fork Truck klaar om de lading op een Pallet naar de loods te rijden. Deze Containers verhogen het laadvermogen van het schip, terwijl men bovendien een veel betere controle heeft over de kisten, die bij elkaar blijven, waardoor direct gecontroleerd kan worden of alles wat op de lijsten staat opgegeven wel aanwezig is.

Het naar Nederland vertrekkende schip neemt dan de Containers weer leeg mee.

De KNSM is de enigste Scheepvaart Maatschappij die op een dergelijke grote schaal deze containers in gebruik heeft, deze wijze van laden en verschepen, heeft ook het aantal claims aanmerkelijk doen dalen.

Als U nagaat dat de Boskoop dit keer ruim 550 ton aan goederen binnenbrengt, dan kunt U begrijpen van hoe groot belang het is, dat deze goederen in de kortst mogelijke tijd uitgeladen zijn. En dit bereikt men met deze Containers.

De Nieuwe Loods aan de Haven

Bij deze rondgang konden wij tevens de nieuwe Goederenloods in ogenschouw nemen. Deze heeft een oppervlakte van 2.000 M2. en kan een hoeveelheid van 800 ton goederen verwerken. Men heeft nu zoveel oppervlakte, dat men de goederen kan sorteren op nummers en merken der kisten en balen, waardoor de aflevering ten zeerste bespoedigd wordt. Deze nieuwe loods is zeker een grote aanwinst voor het drukke havenbedrijf op Aruba. Enkele wensen blijven hier nog wel onvervuld, het emplacement voor de loods is bv. nog niet gecementeerd en vooral gedurende deze regentijd is dit emplacement dan ook bijna onbegaanbaar. De verlichting lijkt min of meer op een Kerstboomverlichting, zo hier en daar een kaarsje. Het was niet eens de bedoeling nu al een verlichting te hebben! Door de medewerking en goede zorgen van Ir. v.d. Berg is er thans voorlopig een noodverlichting aangebracht, waardoor het mogelijk is in elk geval ook 's-avonds te lossen. Het is jammer, dat de afwerking van dergelijke gebouwen altijd zoveel voeten in aarde moet hebben, men voteert gelden voor de bouw van een grote moderne loods, maar alles wat daarbij behoort moet wachten. Zo is er in de hele loods geen enkele WC of wasgelegenheid voor de arbeiders, noch een klein kantoortje voor de douaneambtenaren. Misschien is het wel aan te bevelen de Staten eens voor een rondgang uit te nodigen, bij voorkeur op een regenachtige dag, mogelijk zal dit de spoedige votering van meerdere gelden voor de afbouw bewerkstelligen.

Plannen en voorstellen zijn er wel, maar de gelden ontbreken voorlopig! En zonder dit alles is onze millioenen haven nog niet compleet! Zelfs een blusapparaat ontbreekt nog.

Hoeveelheid goederen die aankomen

Men heeft als leek geen idee van de hoeveelheden goederen die met een schip als de Boskoop op Aruba worden aangebracht. Als men dat alles in de loods ziet staan, dan vraagt men zich af, waar blijft het allemaal. Naast Jam van de Betuwe, staat gezellig de Goudse Kaas, even verder heeft de Friese Vlag melk een grote ruimte ingenomen. Hero en Bever conserven ontbreken ook niet en al wandelende vindt men alle bekende Nederlandse merken en fabrieken hier vertegenwoordigd. Elke boot brengt voor een 250 ontvangers op Arua lading aan, dat wil dus tevens zeggen, dat men de lading van elk schip op 250 verschillende groepen moet sorteren. Daarom is het zo belangrijk, dat elke ontvanger zijn eigen „shippingmarks" en nummers heeft.

Diner aan boord van de Boskoop

Als men de Heren van der Linde en Groeneer alles rustig hoort uitleggen, hoe men het vroeger deed en nu, wat er aan het verwerken van de lading enz. nog verder voor werk vast zit, dan komt men onwillekeurig onder de indruk van de enorme omvang van het KNSM bedrijf op Aruba. Er blijft dan misschien nog wel het een en ander te wensen over, een ding is zeker men doet alles om de zakenwereld op Aruba zo spoedig en snel mogelijk in het bezit te stellen van hun goederen. En hoe belangrijk dit is, zal elke Huismoeder zelf het beste weten, immers zij is de grootste en belangdijkste „koper" van de handel op Aruba.

Tot slot van deze rondgang werd de pers, de Kamer van Koophandel en de Vereniging van handel op Aruba aan boord van de Boskoop namens de KNSM door de Heer en Mevrouw van der Linden een diner aangeboden. Een ieder die wel eens met de Boskoop, weliswaar een van de oudste, maar een van de gezelligste schepen, gereisd heeft weet uit eigen ervaring, dat de kok en de hofmeester van de Boskoop first class vaklieden zijn. Dit werd Woensdagavond nog weer eens bevestigd. Kapt. Mager (hij is heus niet zo heel erg mager!) kan trots zijn op zijn mannen!

Jan Bonke en de persfotografen van de Morgenster en Esso-News waren steeds druk in de weer. Folkert Steenmenijer dankte de KNSM in de persoon van den Heer van der Linde voor het gebodene en stelde een heildronk in op de KNSM.

Tot slot dankte de agent van de KNSM de Heer Van der Linde de aanwezigen en hoopte, dat zij een indruk gekregen hebben van hetgeen de KNSM doet om zijn clienten de beste service te bieden die maar mogelijk is. Met een heildronk op de Arubaanse Persvereniging werd dit hoogst gezellige diner beeindigd.

De Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij heeft haar methode van lossen en laden der schepen aangepast aan de eisen van de tijd en als wij dat alles hebben gadegeslagen dan zouden wij willen zeggen, inderdaad: het Kan Niet Sneller Meer.

Nederland

Het internationale gerechtshof ontving verzoeken van vele particulieren

's-GRAVENHAGE, 19 Jan.: Volgens een woordvoerder van het Internationale Gerechtshof kan dit Hof geen kennis nemen van de klacht en de motie, die aan het Hof zijn toegezonden namens het Koreaanse volk door Maury Maverick, een advocaat in San Antonio, Texas. Het Hof kan slechts zaken of verzoeken behandelen, die door staten zijn voorgebracht en niet door particuliere personen, instellingen of organisaties. De griffier ontvangt herhaaldelijk verzoeken van particuliere personen om geschillen door het Hof te laten beslissen, doch deze worden geen van allen toegelaten door artikel 34 van het Statuut van het Hof.

Maverick had het Hof gevraagd een uitspraak te doen over de oorzaken, gevolgen en kosten van het Koreaans conflict en de aanvallende naties te noemen, waartegen een eis tot vergoeding van de schade, die aan het Koreaanse volk is toegebracht, ingediend zou moeten worden. (ANP).

AGENDA

KERKDIENSTEN

Zondag 14 Jan. 1951

R.K. KERKEN

Playa: 5.00, 6.30, 7.45 en 9 u v.m..

San Nicolas: 5.00, 6.30, 7.45 en 9.00 uur v.m.

Noord: 5.30 en 8.30 uur v.m.

Savoneta: 5.00, 7.15 en 9.00 v.m. ...

Sta. Cruz: 5.00, 7.00 en 8.30 uur v.m

Paradera: 5.00 en 8.30 uur v.m.

PROT. KERK ORANJESTAD

Avonddienst

7 u. n.m.: Ds. W. J. H. Baart.

Prot. Kerk, Piedra Plat

9 u. v.m. Ds. T. Hogerwaard.

Prot. Kerk San Nicolaas

Methodisten Kerk, 5 u. nm. Ds. T. Hogerwaard.

Geref Kerk, Oranjestad, Julianaschool

9 u. vm. Ds. E. J. Wassink.

Geref. Kerk, San Nicolaas,

Gebouw Anglicaanse Kerk

5 u. n.m. Ds. E. J. Wassink.

Zevende-dags Adventisten, Weststraat 39,

elke Zaterdagavond 9.30 en elke Zondagavond 7.30: R. L. Klingbeil.

Spreekuren Gezaghebber Aruba.

Woensdag van 9-12 u.

Vrijdag van 9-12 u.

Audientie van te voren aan te vragen bij afd. Bestuurszaken, Gezaghebberskantoor, tel. 1104 en 1717

Wijkverpleging Wit-Gele Kruis:

Oranjestad-Noord: **Zr. Henewinkel, telefoon 1720.**

San Nicolaas-Savoneta) **Zr. Dixon,** St. Maartenstraat 1, San Nicolaas.

K.L.M. agentschappen:

Eman Trading Co. Oranjestad, Tel. 1553,
K.N.S.M. Oranjestad, Tel. 1777,
E. & G. Martijn Ltd. O'stad, Tel. 1492.

Openbare Leeszaal en Boekerij:

Bibliotheek, elke dag van 2.30 tot 5.30 n.m.

Dinsdag en Vrijdagavond van 19-21 uur

Zaterdagmorgen van 9 - 12 uur.

Een kwartier voor sluitingstijd worden geen aanvragen meer in ontvangst genomen.

Leeszaal: Elke dag geopend van 9-12 uur en verder op alle uren waarop de Bibliotheek geopend is.

Openstelling Postkantoor **Oranjestad.**
Iedere dag van 8 tot 12 u v.m.
van 1 u tot 4.30 n.m.

Sluiting/luchtmail **Nederland**
Dinsdag om 11.30 v.m.
Donderdag 3.00 n.m.
Zaterdag 3.00 n.m.

Openstelling Postkantoor **San Nicolaas**
Iedere dag van 8 tot 12 u. v.m.
van 1 u. tot 4.30 n.m.

Sluiting Luchtmail Nederland.
Dinsdag 8 u. v.m.
Donderdag 11 u. v.m.
Zaterdag 11 u. v.m.

Telegraafkantoor Oranjestad.
Dag en nacht geopend.

Telegraafkantoor San Nicolaas.
elke dag van 7 u. v.m. tot 7 u. n.m.

Bezoekuren San Pedro Hospitaal:
Klasse I en II, elke dag 10-11 v.m. 3-4 n.m. 7-8 n.m.
Klasse III, elke dag van 10-11.30 v.m. 3-3.30 n.m. 7-7.30 n.m.

Weer een nieuwe winkel op Aruba

HAIM GOTTFRIED'S DEPARTMENTSTORE WORDT 23 JAN. A.S. GEOPEND

„Al het jonge groeit gestadig". Dit spreekwoord is zeker op Aruba en dan in het bijzonder op Aruba's zakenleven van toepassing. Vier à vijf grote nieuwe moderne winkelpanden aan de Nassaustraat, Aruba's Broadway, staan op het punt geopend te worden.

De Nassaustraat van het Oosten binnenkomend zien wij eerst het mooie ronde pand van de Heer Macherowski en hier precies tegenover het nieuwe imposante pand van Casa Mattias. Aan beide panden wordt nu de laatste hand gelegd, schilders, timmerlieden enz., zijn druk bezig. Even voor de Aruba Trading Company zien wij aan onze rechterhand het nieuwe zeer indrukwekkende pand van Haim Gottfried, dat 23 Jan. a.s. geopend wordt en waarover wij hieronder schrijven. Lopen wij een 30 Meter verder dan zien wij op de hoek van de Hendrikstraat het wel zeer fraaie pand van de Firma Spritzer & Fuhrmann met de fraaie Marmeren voorgevel vervaardigd uit Italiaans Marmer, ook dit pand zal binnen afzienbare tijd in gebruik genomen kunnen worden. Wat verderop is Leo Berlinski's nieuwe pand, waar voorheen de Eman Trading kantoor hield, ook aan deze nieuwe Juwelierszaak wordt de laatste hand gelegd. Aan het einde van de Nassaustraat prijkt het nieuwe pand van de heer Toleram van Palais Oriental, die zijn nieuwe zaak al aan het inruimen is en zeker een dezer dagen zo ver zal zijn, dat hij kan gaan openen.

Het zal niet lang meer duren of de Nassaustraat van Oranjestad zal behoren tot een van de mooiste en meest moderne winkelstraten in het Caraibische Gebied.

Zoals wij hier boven al schreven, zal Haim Gottfried zijn nieuwe zaak a.s. Dinsdag 23 Jan. gaan openen, wij hebben er eens een kijkje genomen en kunnen U bij voorbaat al aanbevelen a.s. Dinsdag zeker van de partij te zijn. Het pand gebouwd door de Firma Petrona en Crocs naar een ontwerp van den Heer Teensma maakt een zeer moderne en grootste indruk. Links en rechts van de ingang twee mooie flinke etalages (wist U dat 5 jaar geleden nog geen enkele winkel in Oranjestad etalages had, alleen maar luiken die na sluiting dicht gingen) en loopt U nu eens 's avonds door de Nassaustraat!

Het gehele pand, beneden en bovenverdieping heeft een oppervlakte van 600 M2, langs de wanden mooie moderne kasten, gevuld met de nieuwste artikelen zoals Heren-, Dames en Kinderkleding, Stoffen, Schoenen, Huishoudelijk Artikelen, Speelgoed, terwijl wij op de bovenverdieping een uitgebreide sortering koffers en meubels aantroffen. Wat ons het meeste opviel was de zeer overzichtelijke en smakelijke wijze waarop al deze goederen in de zaak zelf geetaleerd zijn.

In moderne glazen toonbanken, voorzien van electrische licht staat een schat van geschenkartikelen, corsages voor Dames, leuk speelgoed voor kinderen enz. uitgestald.

Achter in de zaak is de Schoenenafdeling ondergebracht, waar een mooie leren bank het de clienten gemakkelijk maakt de juiste schoen uit te zoeken, een service die zeker gewaardeerd zal worden.

Haim zelf de eenvoudige en rustige zakenman, die nu al 20 jaar op Aruba zijn zaak drijft, is druk in de weer, geeft hier aanwijzingen, helpt daar weer iemand, brengt nieuwe artikelen aan en tussen dit alles door geeft hij ons inlichtingen en laat ons zijn wel zeer uitgebreide collectie artikelen zien. Wij zijn met de Heer Gottfried blij, dat het eindelijk zo veer is, dat hij het publiek van Aruba zijn nieuwe zaak kan tonen en wensen hem en zijn medewerkers van harte veel succes in dit nieuwe pand. Twintig jaren van hard werken, goede service en billijke prijzen hebben hem in staat gesteld dit alles te bereiken.

Voor de dames op Aruba
NOG ALTIJD KORTE HAREN

In tegenstelling tot enkele geluiden welke de laatste maanden in omloop zijn, is en blijft de haarmode kort.

Het kapsel 1951 zal eenvoudig zijn, het karakteriseert zich meer door lijn dan door de details. De voorkant wordt gekapt met brede vallingen, uitlopend in een krul. Het voorhoofd wordt dikwijls vrij gehouden. De zijkanten worden gegolfd, dit in tegenstelling met voorgaande korte haarmode. De oren worden half vrij gehouden. De nekpartij wordt goed gekruld en hebben een lengte van 2 tot 4 c.m. Langdurig en goed borstelen geeft de nekpartij een natuurlijk aanzien.

Voor cocktail worden de dagkapsels versiert door middel van elips. Voor de avond kunnen veel sieraden gebruikt worden, als pailletes, imitatie diamant of veren, doch alles weinig opvallend. Daarnaast worden ook weer chignons als avondkapsel gedragen. Bij toepassing van chignon worden de haren vrij strak van lijn gehouden. Jacque Fath liet deze winter veel van zijn mannequins een chignon dragen, wat met grote platte hoeden een mooi geheel vormde.

Modekleuren varieren van matblond tot rood, sterk ontkleurde haren behoren geheel tot het verleden.

Het kapsel 1951 staat in het teken van de eenvoud.

Eenvoudige kapsels zijn het meest flatteus, het moet ofschoon eenvoudig, chique zijn.

DE NEDERLANDSE FILM „DE DIJK IS DICHT" OP ARUBA

Het bestuur van de Film Liga Aruba is er in geslaagd de bekende Nederlandse Film „De dijk is dicht" a.s. Donderdag 25 Jan. reeds op Aruba te vertonen. Deze bekende en overal zeer gewaardeerde grote Nederlandse Speelfilm zal zeker ook bij de leden van onze Film Liga grote belangstelling hebben.

De film wordt vertoond in het Cultuurcentrum, aanvang 8.30 n.m.

In de Hoofdrollen Kees Brusse, Henny Alma, Kitty Knappert en Jan Teulings.

Scenario en Regie A. Koolhaas.

Het is een aangrijpend verhaal van mensen, die hun leven waagden om Walcheren te redden van het water.

BOUW AMBACHTSSCHOOL ARUBA GEGUND

Precies enkele uren voor het verstrijken van de daarvoor gestelde termijn werd de Bouw van de nieuwe Ambachtsschool op Aruba gegund aan de firma Ortiz te Oranjestad, zijnde de laagste inschrijver.

De nieuwe school zal gebouwd worden aan de L.G. Smith Boulevard, even voorbij Hotel Strand, op de hoek van de weg naar Dakota. Een dezer dagen zal reeds met de bouw begonnen worden.

VOETBALWEDSTRIJD CURACAO-ARUBA

Hedenavond wordt te Curacao de voetbalwedstrijd Curacao-Aruba gespeeld. Moge onze ploeg met een klinkende overwinning naar huis terugkeren!

Op 10 en 11 Febr. a.s. komt Curacao naar Aruba.

HET WIT-GELE KRUIS HELPT BLIND ARUBAANS JONGETJE

Op Aruba woont een blind jongetje, dat nodig een Ambacht moet leren.

Het bestuur van het Wit-Gele Kruis op Aruba besloot een bedrag van ƒ 250.00 ter beschikking te stellen als bijdrage in de kosten om deze jongen naar het Blinden-Instituut te Grave in Nederland te zenden. Hier worden deze mensen verschillende ambachten geleerd. Zij die voor dit mooie doel iets zouden willen bijdragen kunnen dit melden bij de Eerw. Pater Fick, Pastorie Oranjestad.

ERNST BARTELS NAAR AMERIKA

De actieve Secretaris van de Arubaanse Touristen Commissie, de Heer Ernst Bartels is naar Amerika vertrokken voor belangrijke besprekingen betreffende de komst van Touristen schepen naar Aruba. Moge hij hierin slagen. Wij hopen onze lezers na terugkomst van de Heer Bartels nader te kunnen inlichten.

Vredesteinfabriek geeft nieuwe aandelen uit

's-GRAVENHAGE, 19 Jan.: De rubberfabriek Vredestein in Den Haag heeft de uitgifte bekendgemaakt van nieuwe aandelen tot een bedrag van 1,5 millioen gulden nominaal in verhouding van één nieuw aandeel tegen twee oude tegen een koers van 135%. De uitgifte geldt alleen voor aandeelhouders. Het maatschappelijk kapitaal van de maatschappij bedraagt op het ogenblik in totaal 4,5 millioen gulden, hetwelk na de uitgifte van heden geheel geplaatst en volgestort zal zijn. Tengevolge van de aanmerkelijke stijging van de wereldmarktprijzen der grondstoffen zijn nieuwe fondsen vereist, terwijl bovendien een nieuwe afdeling van de fabriek zal worden opgericht in Ensehede, waar producten voor de chemische industrie worden gemaakt.

Tussen 1947 en 1950 heeft Vredestein uit eigen fondsen drie millioen gulden uitgegeven voor vernieuwingen en modernisering van de fabrieken en machinerieën. In de laatste jaren zijn bevredigende resultaten bereikt en de directie voorspelt een dividend van 8% voor het afgelopen boekjaar. Op het ogenblik zijn de fabrieken geheel bezet met orders. Vredestein neemt voor een zeer belangrijk gedeelte deel in de Nederlands-Amerikaanse autobandenfabriek te Ensehede, waarvan de resultaten geheel aan de verwachtingen hebben voldaan. De gelegenheid tot inschrijving op de nieuwe uitgifte staat open op 26 Januari. (ANP)

Lugubere vondst

VLISSINGEN, 19 Jan.: De politie alhier onderzoekt een geraamte, een trui, een ceintuur, een geroeste en gebroken binocle en een revolver, die Dinsdag gevonden zijn in een Duitse eenmansonderzeeër, die onlangs hier geborgen werd (ANP)

Het moderne Aruba bezit nog geen zwembad

En het is zo hard nodig!

Het is altijd wel heel erg leuk en ons gevoel van trots wordt er zo gauw door gestreeld als wij alle mogelijke mensen horen spreken van „Aruba het moderne Eiland", „het dollar of goud eiland", en hoewel dat allemaal wel waar mag zijn, toch moeten wij niet denken, dat we er al „zijn", er blijft nog veel te wensen over. Een van de grote wensen is een *Zwembad.* U zult mischien even Uw schouders ophalen en vragen „een zwembad, en overal om je heen waar je kijkt zie je de zee", is dat nu wel nodig?"

Wij behoorden zelf ook tot die mensen die zo dachten, maar sinds wij een gesprek hadden over dit onderwerp met het „Comité ter bevordering van de Zwemsport op Aruba" vinden wij een zwembad niet meer een wens, maar een harde noodzaak.

Dinsdagmiddag ontving dit Comité in het Strand Hotel de pers en Ir van den Berg vertelde ons op een gezellige en onderhoudende wijze iets over het doel en streven van het Comité. De Kon. Ned. Zwembond in Nederland heeft het devies uitgegeven „Iedere Nederlander moet zwemmen" en wij hier op Aruba aldus Ir v. d. Berg moeten eisen „Iedereen op Aruba moet kunnen zwemmen".

Hoe nodig dit is blijkt wel uit een opgave verstrekt door de Politie op Aruba, gedurende de laatste tien jaren zijn er gemiddeld 6 mensen door verdrinking om het leven gekomen, bijna altijd omdat zij niet konden zwemmen.

Het Comité stelt zich als eerste taak de zwemsport te propageren en doet in dit verband een beroep op de medewerking van pers, ouders en op de scholen. Het is een bekend staand feit, dat men in zee, zelf nimmer goed kan leren zwemmen, bovendien kan men in zee, hoe mooi ons strand hier op Aruba ook is, nimmer aan kinderen les geven.

Ir van den Berg die zelf zwemonderwijs gaf aan jeugdige leden van 5 tot 10 jaar van een zwemclub weet uit eigen ervaring, dat zulke kinderen later tot de beste zwemmers behoren. Uiteindelijk zal het dan ook zo moeten worden, dat het zwemonderwijs op de scholen verplichtend wordt gesteld, hetgeen zeer zeker voor een land als Aruba geen overbodige luxe genoemd mag worden.

Om dit te kunnen bereiken zal men echter over een zwembad moeten beschikken.

In deze richting gaan dan ook de plannen van dit Comité, wil een zwembad voor alle mensen bereikbaar zijn en ook voor de scholen, dan zal dit in het Centrum van de Stad gebouwd moeten worden. Bezitten we eenmaal een zwembad, dan kan het zwemonderwijs een aanvang nemen en zullen hier t.z.t. leerkrachten voor nodig zijn, men hoopt het dan zo ver te kunnen brengen, dat het zwemmen voor de leerlingen verplichtend gesteld wordt. Helaas zijn we zover nog niet, met Comité bestaande uit de Heren Ir van den Berg, Dr P. Schouwen, Ir Nagel en Bijl zal de verdere plannen uitwerken en de gedachten gaan in de richting van een Stichting, men zal ook met andere organisaties contact opnemen.

Zouden we eenmaal een zwembad op Aruba bezitten, dan kunnen er Zwemwedstrijden georganiseerd worden, dan kan Waterpolo beoefend worden, Tournooien kunnen worden georganiseerd enz., U ziet wel er zijn mogelijkheden en wensen genoeg.

Wij hopen van harte, dat het Comité spoedig aan de slag zal gaan en dat het dan op de medewerking van allen en in de eerste plaats van de ouders zal kunnen rekenen. Iemand die kan zwemmen en goed kan zwemmen, heeft weinig kans door verdrinking om het leven te komen en kan bovendien zijn medemens in gevallen van nood redden.

Afgezien van dit alles is de zwemsport een van de gezondste sporten, alleen daarom verdient dit Comité ons aller medewerking en hulp.

Wij hopen spoedig in de gelegenheid gesteld te worden U nadere mededelingen te kunnen doen, denkt U er vast maar eens over na op welke wijze U zelf kunt medewerken!

De Heer en Mevrouw
ATTEMA—VAN DER GUGTEN
geven kennis van de geboorte van hun dochter

MARJOLIJN

San Nicolas, Bernhardstraat 235
17 Januari 1951

Enige kennisgeving

AC. 73

Vier Rotterdamse ex-illigalen stonden terecht

Verdacht van moord op Kitty van der Have

Zij waren naar de krijgsraad verwezen

'S-GRAVENHAGE, 19 Januari: Voor de krijgsraad te velde stonden dezer dagen terecht vier Rotterdamse ex-illegalen, die ervan worden verdacht de koerierster Kitty van der Have kort na de bevrijding te hebben geliquideerd. Op 11 Juni 1945 werd te Rotterdam uit het water van het Boerengat het stoffelijk oveischot van een jonge vrouw opgehaald. Het lijk was ontkleed en in een zak gedaan. Na een onderzoek werden zeven verdachten verhoord voormalige leden van de Rotterdamse illegaliteit. Zij verklaarden, dat zij de vrouw schuldig achtten aan het verraad van hun commandant, de K.P.-leider „Rob".

Deswege hebben zij haar na de bevrijding om het leven gebracht. De verwijzingsofficier van de generale staf was van oordeel, dat een liquidatie na de bevrijding indruiste tegen de beginselen van een rechtsstaat. Hij verwees de vier verdachten naar de krijgsraad. Het zijn C. S. (Rooie Kris), J. de G. (Josje P.K.), A. van T. (Jilles) en A. van der H. De zaak tegen de drie anderen werd geseponeerd, omdat zij op bevel van hun K.P.-commandant zouden hebben gehandeld. De verdachten hebben zich bij het begin van het onderzoek vrijwillig gemeld. Zij zijn niet in hechtenis genomen.

De krijgsraad werd gepresideerd door overste mr dr J. Ph. van Erk. Als auditeur-militair trad op majoor F. van der Dussen. Leden waren luitenant-kolonel S. N. Waringa en kapitein W. P. Boin.

De verdachten worden verhoord

Als eerste werd verdachte De G. gehoord. Hij bleef bij zijn afgelegde verklaring. Ter terechtzitting deelde hij mee, dat hij op 5 April meedeed aan een overval op een Dienststelle der Duitsers. Daarbij werd de K.P.-leider gedood. Hij hoorde, dat Kitty verraad zou hebben gepleegd. Op last van S. werd Kitty gearresteerd en naar hotel Bellevue gebracht.

Door S. werd gevraagd om Kitty rustig te kunnen verhoren, waarop verdachte een woning ter beschikking stelde. De liquidatie vond plaats in de avond van 5 op 6 Juni.

Verdachte was niet aanwezig bij het verhoor van Kitty door Van T. Hij stelde daarin geen belang. Aan de liquidatie zelf wilde verdachte niet meewerken.

Verdachte Van T. trok op één punt zijn bij het vooronderzoek afgelegde verklaring in, namelijk, dat hij Kitty aanvankelijk wilde overleveren aan het Militair Gezag.

Verdachte verklaarde ter zitting aan te nemen, dat Kitty reeds was overleden, toen zij met het hoofd onder water in de badkuip werd gehouden. Hij geloofde, dat zij reeds na de bedwelming was overleden.

Het verraad van Kitty

Verdachte Van der H. bleef bij zijn aanvankelijk afgelegde verklaring. Ter zitting deelde hij mee, zich thans te herinneren, dat De G. eerst na de liquidatie van Kitty bij de anderen is gekomen.

Tenslotte verscheen verdachte H. J. S. voor de krijgsraad. Hij weet de mislukking van de overval aan verraad van Kitty.

Er kwam een opdracht van het hoofdkwartier om haar te arresteren. Daaraan kon geen uitvoering worden gegeven. De verbindingen waren moeilijk en Kitty was naar Amsterdam vertrokken.

Ook de voornaamste verdachte S. bleef bij zijn bij het vooronderzoek afgelegde verklaring. Op een vraag van de president verklaarde hij, dat het ook kort voor de bevrijding verantwoord was de overval op de Duitse Dienststelle te ondernemen. Vooreerst had hij vernomen, dat de Duitsers het voornemen hadden de organisatie van de B.S. in het Westen op te rollen. Voorts zouden zij de escape-routes van de geallieerden geweten hebben en tenslotte wilde men gegevens zien te verkrijgen over de Duitse spionnage, daar men nog van het Westen uit achter de geallieerde linies kwam.

Een der leden van de raad begreep niet, dat verdachte S., die een goede staat van dienst in de illegaliteit had, Kitty heeft ingeschakeld. Daarvoor moest men een vrouw hebben met stalen zenuwen en iemand, die goed kon acteren. Hij vroeg, of Kitty niet met een te zware opdracht was weggezonden. Verdachte was zulks niet met het lid van de raad eens. Hij heeft eerst Kitty laten nagaan. Zij moest alleen signalementen opgeven en gesprekken afluisteren.

Op een vraag van het lid van de raad zei verdachte, dat, als hij geweten had, dat zij een verhouding met de Duitse korporaal Grill had, hij haar over de brug zou hebben laten komen.

De hoofdcommissaris van politie te Rotterdam, de heer Staal, werd vervolgens als getuige gehoord. Hij zei, dat hij voor S. altijd veel respect heeft gehad. Voor dienstwerk in de illegaliteit had hij grote bewondering. Hij liet zich niet voorstaan op het gevaarlijke werk, dat hij deed. S. gedroeg zich altijd rustig en kalm.

Wethouder Jan van Tilburg uit Rotterdam werd als tweede getuige gehoord. Hij was financieel adviseur van de illegale beweging en inspecteur der belastingen te Rotterdam tijdens de bezetting. Hij verklaarde, dat de groep van „Rob" uitblonk door moed en integriteit. Hij was vast overtuigd, dat Rob en zijn kameraden zich nimmer hebben trachten te verrijken in hun werkzaamheden voor de illegaliteit. Rob had volgens getuige een volkomen overwicht en zijn jongens gingen voor hem door het vuur. Diens dood noemde hij een groot verlies, daar Rob anders ongetwijfeld de leiding van de B.S. in Rotterdam op zich zou hebben genomen als plaatselijk commandant.

De liquidatie

De auditeur-militair ving zijn requisitoir aan met de mededeling, dat hij de raad bevoegd achtte deze zaak te behandelen. De verdachten behoorden alleen tot de B.S.; allen waren geregistreerd als zodanig, behalve S., doch men heeft diens verklaring en een getuigeverklaring, dat ook hij tot de B.S. behoorde.

Vaststaat, dat men het meisje C. A. van der Have, genaamd Kitty, heeft vastgehouden, haar een doek met ether op neus en mond heeft gehouden, waardoor zij werd bedwelmd. Daarna heeft men haar naar de badkamer gedragen, waar haar hoofd onder water werd gehouden. Men heeft het lichaam toen in een zak gedaan, nadat haar naar was weggeschoren en in het water van het Boerengat gegooid.

De verdachte S. en Van T. hebben het meisje vastgehouden, terwijl verdachte Van der H. de doek met ether op haar gelaat drukte, totdat zij zich niet meer bewoog. Alle drie hebben dit met voorbedachten rade gedaan en in vereniging.

Met betrekking tot verdachte De G. achtte hij bewezen, dat hij medeplichtig was aan de moord. Hij stelde zijn woning voor het plegen van het misdrijf beschikbaar en hij heeft verdachte Van der H. naar zijn woning geroepen.

Bizondere omstandigheden

De auditeur achtte hier sprake van een zeer ernstig misdrijf. Men moet met veel bizondere omstandigheden rekening houden. Verdachten achtten zich gerechtigd te doen wat zij hebben gedaan. Die mening kan de auditeur niet delen. Daarom achtte hij een gevangenisstraf op zijn plaats. Alles speelde zich in een paar maanden af. Kitty meende met haar relaties nuttig te kunnen zijn. Zij had echter een veel te grote fantasie en was ongeschikt voor de illegaliteit.

Verdachte S. heeft haar fantasie voor waar geaccepteerd en heeft Kitty klakkeloos aangenomen.

De illegaliteit wist niets af van de intieme verhouding van Kitty en de Duitse korporaal-kok Grill, aan wie zij alles vertelde van haar relaties en werk.

Op haar verjaardag zou er een fuif gegeven worden in het nieuwe gebouw van de Dienststelle. Men zou de Duitsers borrels en slaappoeders geven om dan een overval te doen. De auditeur noemde dit een waanzinnig plan.

Met de slaappoeders liep het mis. Kitty zelf gebruikte ervan, maar een der aanwezigen, Hoffmann, deed zulks niet. Temidden van de feestvreugde kwam de korporaal-kok Grill met bloemen binnen. Bij het zien van alles moeten bij hem andere gedachten zijn opgekomen. Hij heeft toen van de overval mededeling gedaan en ging naar de Oudorpstraat. De auditeur merkte op, dat Kitty na de overval in een zeer moeilijk parket zat. Zij werd van twee kanten gezocht, want ook de Duitsers wilden haar hebben.

Wie is de schuldige?

Zij is na de overval met de Duitser Schwartz naar Amsterdam gegaan, waar zij een maand is gebleven.

Het gaat volgens hem te ver om Kitty van alles de schuld te geven. En voorts is de beestachtige wijze, waarop zij werd vermoord, zeer ernstig te noemen. Men moet er rekening mee houden, dat de moord geschiedde bijna een maand na de bevrijding.

Hij noemde S. de meest schuldige. Hij heeft doorgezet, dat Kitty zou sterven. Als hij even hard is voor zichzelf als voor anderen, dan heeft S. een harde noot met zichzelf te kraken.

Wat de strafbaarheid betreft, wilde hij de daden van Van T. en Van der H. op één lijn stellen. Zij waren onmiddellijk bereid de daad te volvoeren. Verdachte De G. achtte hij de minst schuldige. Deze wilde geen aandeel hebben in de dood, maar hij wist wel, wat er zou gebeuren. Zonder zijn medewerking - het beschikbaar stellen van zijn woning - zou de moord niet begaan zijn.

Het staat vast, dat Kitty op meer dan erge wijze is vermoord. Er is tevoren geen behoorlijk onderzoek gedaan.

De auditeur acht Kitty niet meer schuldig dan iemand, die een ander met een auto overrijdt. Verdachten hebben zich als illegalen uitstekend gedragen, maar zij waren niet gerechtigd na de bevrijding op deze wijze wraak te nemen. Hij merkte tenslotte op, dat de zaak eerst een half jaar geleden aan de militaire justitie werd doorgegeven.

Tenslotte vroeg hij veroordeling van verdachte S. tot een gevangenisstraf van 2 jaar en twee maanden, van verdachten Van T. en Van der H. tot elk 10 maanden en van verdachte De G. tot vijf maanden.

Hoofdverdachte bekleedde eervolle positie

Mr Wijckerheld Bisdom, verdediger van verdachte S. wees er des middags in zijn pleidooi op, dat diens illegale loopbaan lang geleden geheel geëindigd is. Hij heeft sedertdien een eervolle positie bekleed bij verschillende dagbladen. Zo ging hij voor een Rotterdams blad als economisch correspondent naar Londen, waar hij negen maanden verbleef.

Daarna werd hij door een ander Rotterdams blad als correspondent naar Djakarta gezonden.

Hij nam toen ontslag en verbleef in Indonesië, behoudens een studiereis naar Azië.

Toen hij hoorde van de zaak is hij op eigen kosten naar Nederland teruggekeerd om zich met betrekking tot deze zaak te verantwoorden. Het karakter van verdachte kenschetste hem als een ernstig en capabele man.

Pleiter zal zich van een beoordeling van de persoon van Kitty van der Have onthouden. Hij wil alleen bespreken over welke gegevens de verdachten beschikten, toen de liquidatie werd uitgevoerd. Hij bespreekt, hoe er talrijke aanwijzingen waren, dat Kitty inderdaad verraad heeft gepleegd.

Het rechte recht in 1945

Ofschoon het gebeurde inderdaad niet juist is, is dit in het licht van de toenmalige omstandigheden begrijpelijk. Er heeft geen enkel ander motief bestaan dan recht te doen op de wijze, waarop dit tijdens de bezetting gebruikelijk was. Men kan, aldus de verdediger, deze jonge mensen niet kwalijk nemen, dat zij niet terstond met de bevrijding hun instelling konden wijzigen.

Zij hebben deelgenomen aan het allerzwaarste en allergevaarlijkste werk en de spanning daarvan was niet ineens geweken.

Daarbij kwam, dat bij de roofoverval de leider van de L.K.P., Rob, gesneuveld was, die een even moedige als hoogstaande jongeman was, voor wie deze verdachten grote vriendschap en achting koesterden.

Deze daad betekende een einde van de oude illegaliteit. Met al deze omstandigheden dient rekening gehouden te worden, aldus de verdediger, alvorens men enige voortreffelijke vaderlanders, die een eervolle plaats in de maatschappij hebben, tot ernstige straffen veroordeelt.

Geen recht in eigen handen

De auditeur-militair repliceerde na dit pleidooi in het kort. Hij merkte op grote waardering te hebben voor de werkzaamheden van de verdachten in de illegaliteit. Zij hadden echter geen vrijbrief het recht in eigen handen te nemen. Hij was ook van mening, dat de figuur van Rob grote invloed heeft gehad op het gebeurde.

De raadsman van verdachte De G. mr Van Velzen, merkte op, dat zijn cliënt als 17-jarige in de jaren 1941/42 de ellende van de Joden in Amsterdam heeft meegemaakt. Hij moest naar Duitsland, maar dook onder. Vanaf dat ogenblik tot aan de bevrijding heeft hij geheel en uitsluitend voor het verzet gewerkt. Dan gaf hij een korte opsomming van het vele, dat De G. voor t verzet heeft gedaan.

De S.D. deed in 1944 bij hem een inval, waarbij hij wist te ontkomen. Hij is toen van Amsterdam naar Rotterdam gegaan.

Van belang noemde hij het, dat zijn client niet aan de liquidatie heeft meegewerkt. Hij wist niet dat men Kitty het leven zou ontnemen toen hij zijn huis beschikbaar stelde. Zijn client was geen voorstander van deze liquidatie en de wijze waarop deze geschiedde.

De G. heeft thans een goede betrekking gevonden en gaat binnenkort trouwen. Hij hoopte dat de raad hem de gelegenheid zou geven een nieuwe toekomst te beginnen.

Clementie gevraagd

De raadsman van de verdachten v.d. H. en van T. merkte in zijn pleidooi op, dat men bij de beoordeling er rekening mee zal moeten houden of de liquidatie uit onzuivere motieven of uit onvoldoende motieven is tot stand gebracht. Zulks maakt een zeer groot verschil uit bij de bepaling van de strafmaat. Van belang achtte hij het, dat de verdachten op het ogenblik van de liquidatie de overtuiging hadden, dat verraad was gepleegd. Een grote rol speelt de invloed van de persoon, voor wie de vergeldingsmaatregel werd gepleegd.

Hij noemde de staat van dienst van zijn client van T. in de illegaliteit en herinnerde o.a. aan zijn werkzaamheden om de verwoesting van de Maastunnel te voorkomen en aan het feit, dat hij een zoon van de kantonrechter in Rotterdam het leven heeft gered. Zijn client v.d. H. heeft een groot aandeel gehad in de wapendroppings.

Hij vroeg voor beiden clementie. Met betrekking tot v.d. H. merkte hij nog op, dat de rol van hem iets te ruim werd omschreven.

Toen v.d. H. bij de liquidatie werd gehaald, stond deze reeds vast.

De raadsman had door bizondere omstandigheden een maal de stem van Kitty gehoord. Dat was op de dag van de overval. De raadsman woonde in de omgeving en hoorde een vrouwenstem roepen: „ik ga naar huis", waarop zij door een Duitser ten antwoord kreeg: „du bist verrückt". Zijn client v.d. H. was vroeger bij de politie. Hij zou thans weer willen trachten daarbij te komen, maar dat zou voor hem onmogelijk zijn als hij een onvoorwaardelijke straf zou krijgen.

Tenslotte vroeg hij de raad te overwegen hoeveel levens de verdachten hebben gered, die thans terecht staan, omdat zij het leven van Kitty hebben genomen. Hij drong aan de onvoorwaardelijke gevangenisstraf te veranderen in voorwaardelijke.

Hierna werd de verdachten de gelegenheid gegeven nog een laatste woord te zeggen. Zij verklaarden spijt te hebben over hetgeen gebeurd was. Verdachte S. zeide, dat zijn schuld nog zwaarder zal zijn, als zijn medeverdachten naar de gevangenis moeten.

De uitspraak werd bepaald over 14 dagen.

WATERSNOOD IN FRIESLAND

LEEUWARDEN — De harde Westelijke wind en de dooi hbben het Friese boezemwater zo snel doen stijgen, dat thans uitgestrekte landerijen onder water staan. Dit is vooral het geval in het centrum en in het Zuidoosten van de provincie. In de omgeving van Joure en Akkrum zijn sommige boerderijen geheel door het water ingesloten. Voetpaden zijn onbegaanbaar geworden, zodat het vervoer voornamelijk met roeiboten geschiedt.

Het gemiddeld waterpeil in Friesland is nu in een week tijds van 33.4 boven Fries zomerpeil tot 54,3 gestegen. De laagste standen vindt men in de Zuidwesthoek, de hoogste bij Bergumerdam (70 boven F.Z.P.) en Leeuwarden (65 boven F.Z.P.).

Het ir Wouda-gemaal bij Tacozijl, dat enkele weken geleden wegens de vorming van grondijs moest worden stopgezet, is thans alweer enige tijd in werking om de Friese boezem met 5.000 m3 per uur te ontlasten. Het kan evenwel niet verhinderen, dat het water nog steeds stijgt.

Het gedeelte van Friesland, dat thans onder water staat, bestaat uit boezemland, zomerpolders en winterpolders met lage kaden of onvoldoende afvoer. Doordat de Friese boezem tengevolge van inpolderingen steeds kleiner wordt, worden de kansen op hoge waterstanden iedere winter groter. Er is dan ook al meermalen gesproken over de bouw van een tweede provinciaal gemaal, maar Gedeputeerde Staten hebben hun standpunt te dien aanzien nog niet bepaald. Zij hopen, dat, wanneer het kanaal Fonejacht- Harlingen klaar is, in noodzakelijke gevallen flinke hoeveelheden water bij Harlingen kunnen worden geloosd. (ANP)